

A Hungária Öko Garancia Kft. privat feltételrendszere az ökológiai nyúl-, fűj- és vadfarmon/vadaskertben történő vadtartásról (gím-, dámszarvas, muflon, őz, vaddisznó, fácán, fogoly, tőkésréce)

Feltételrendszerünk a 834/2007/EK rendelet előírásaival analógiában, annak 42. cikke alapján készült.

Jogi háttér

A nyúl- és fűjrtartással, valamint a vadfarmon/vadaskertben történő vadtartással kapcsolatosan a 834/2007/EK rendelet és a kapcsolódó végrehajtási rendeletek részletes termelési szabályokat nem állapítottak meg, ezért a 834/2007/EK rendelet 42. cikke értelmében jelenleg nemzeti, vagy annak hiányában az illetékes hatóság által elismert privat feltételrendszerek alkalmazhatók.

Az alábbi feltételrendszer kialakításánál figyelembe vettük az FVM 119/2007. (X. 18.) rendeletét a tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről, az 1996. évi LV. Törvényt a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról, továbbá a 79/2004. (V. 4.) FVM rendeletét a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény végrehajtásának szabályairól.

Az itt nem szabályozott kérdésekben a 834/2007/EK rendelet és a kapcsolódó végrehajtási rendeletek vonatkozó előírásai érvényesek.

E feltételrendszert a nyulak, fűjrek tartására, valamint a vadfarmon, vadaskertben történő gazdálkodás szabályaira vonatkozó egyéb közösségi és nemzeti rendelkezések sérelme nélkül kell alkalmazni!

1. Fogalom-meghatározás

a. Nyúl

Fiatal állat: az elválasztástól vagy legkésőbb a 35. napos életkortól az ivarérettségig, ill. az első fedeztetésig

Felnőtt állat: az ivarérettségtől, ill. az első fedeztetéstől számítva

Talaj: minden, a nyúl számára rendelkezésre álló terület, kivéve a fészket. A megemelt területek a talaj részét képezik.

Megemelt terület (pihenőpolc): olyan terület, amely a fiatal állatok esetében legalább 20 cm magasságra, felnőtt állatok esetében 25 cm a magasságra vannak az alatta fekvő területtől.

170kg/ha N terhelést 400 nyúl ad.

b. Fűrj

Télikert (száraz kifutó): az istálló alapterületébe számít, ha fedett, az időjárási vi-szontagságoktól védett, és a szükséges istállóméret legfeljebb 50%-át a teszi ki.

170kg/ha N terhelést 800 fűrj ad.

c. Vadfarm, vadaskert

Vadaskert: a vadaskert a vadászterület gímszarvas, dámszarvas, őz, muflon, vala-mint vaddisznó vadászati célú tartására, illetve tenyésztésére használt - kerítéssel bekerített - része.

A vadászati célú vadaskert legkisebb kiterjedése:

a) vaddisznó, illetve muflon esetében 200 ha,

b) más nagyvadfajok esetében 500 ha.

Vadfarm: vadászterületen vagy vadászterületnek nem minősülő földterületen vad élelmiszer előállítására céljából történő tartására szolgáló létesítmény. Vadfarmon va-dászni tilos.

A 170kg/ha N terhelés a 7. pontban található táblázat alapján számolható a vadfa-jok esetén.

2. Alapkövetelmények

a. Nyúl

A nyulakat bekerített kifutón, csoportosan kell tartani, és biztosítani kell számukra az istállóépülethez való folyamatos hozzáférést.

b. Fűrj

A fűrjeket bekerített kifutón, csoportosan kell tartani és biztosítani kell számukra az istállóépülethez való folyamatos hozzáférést.

c. Vadfarm, vadaskert

A vadaskertben tartott vadat bekerített kifutón kell tartani. Nagyvadak esetén egy tenyészcsoportot legalább egy hím és 3 nőstény tenyészállatból kell kialakítani. Az állatok elkülönítése csak indokolt esetben (pl. betegség) esetén lehetséges. A fácánok, foglyok és tőkésrécék részére körbekerített területet hálóval kell lefedni.

3. Az állatok származása és az átállási idő

a. Nyúl

Az állatoknak ökológiai gazdálkodásból kell származniuk.

Kivétel:

- Az állatállomány első alkalommal történő kialakításakor, illetve a már meglévő állatállomány átállításakor az állomány 100%-a származhat nem ökológiai állattartásból. Ebben az esetben a tanúsító szervezet előzetes írásbeli engedélyét kell kérni. Ez vonatkozik az állatállomány megújítására is, mindaddig, amíg a 834/2007 EK rendelet vagy más hazai szabályozás nem írja ezt felül.
- Nem ökológiai tartásból származó kifejlett bak tenyésznyulakat a továbbiakban az ökológiai gazdálkodás szabályai szerint kell nevelni.
- Nem ökológiai állattartásból származó fiatal nyulak legkésőbb 5 hetes korukig szerezhetőek be.

Az állatok és az azokból származó termékek abban az esetben tekinthetőek ökológiai eredetűnek, amennyiben az állatokat életük legalább 2/3 részében az ökológiai előírásoknak megfelelően tartották és takarmányozták.

b. Fűrj

Az állatoknak ökológiai állattartásból kell származniuk.

Kivételek:

- Az állatállomány első alkalommal történő kialakításakor, illetve a már meglévő állatállomány átállításakor az állomány 100%-a származhat nem ökológiai állattartásból. Ebben az esetben a tanúsító szervezet előzetes írásbeli engedélyét kell kérni.
- Abban az esetben, ha nem szerezhetőek be ökológiai gazdálkodásból fűrjek, akkor a tanúsító szervezet előzetes írásbeli engedélyével az állomány bővíthető az alábbiak szerint: a húshasznú fűrjcsibék legfeljebb 3 naposak, a tojástermelés céljából beszerzett jércék legfeljebb 18 hetesek lehetnek. A hús-

használó fűrjnél az átállási idő 10 hét, a tojástermelés céljára tartott fűrj esetén az átállási idő 6 hét.

c. Vadfarm, vadaskert

Az állatoknak ökológiai állattartásból kell származniuk.

Kivételek:

- Az állatállomány első alkalommal történő kialakításakor, vagy a már meglévő állatállomány átállításakor, a tanúsító szervezettől előzetes írásbeli engedélyt kell kérni
- Az állomány bővítése esetén fiatal nőivarú állatok szerezhetők be nem ökológiai állományból, szarvasok esetén az állomány legfeljebb 10 %-áig, vad-disznók, muflonok és őzek esetén a meglévő állomány 20%-áig. Amennyiben nem áll rendelkezésre ökológiai gazdálkodásból származó vad, ehhez a tanúsító szervezet előzetes engedélyre van szükség.
- Az előző bekezdésben feltüntetett százalékos értékeket abban az esetben, ha a mezőgazdasági üzem jelentős bővítésére kerül sor, akár 40 %-ig is fel lehet emelni, amennyiben erre a tanúsító szervezet előzetesen engedélyt ad).
- Fácán, fogoly és tőkésréce esetén 3 naposnál fiatalabb csibék szerezhetők be a tanúsító szervezet előzetes engedélyével.
- Nem ökológiai tartásból származó kifejlett vadfajok egyedeit a továbbiakban az ökológiai gazdálkodás szabályai szerint kell tartani.

Átállási idő:

- 12 hónap, de mindenképpen legalább élettartamuk háromnegyed része a szarvas fajok esetén;
- 6 hónap a muflon, őz, vaddisznó esetén;
- 10 hét a fácán, fogoly, tőkésréce esetében.

3. Kifutó

A kifutó átállításáról szólókérdésekkel kapcsolatban a 834/2007 EK rendelet előírásait kell alkalmazni.

a. Nyúl

A kifutó talajának csúszásbiztosnak és száraznak kell lennie. Azokat a területeket, amelyek eső esetén ingoványossá válhatnak, a víz elvezetésével vagy homok, ill.

kavics ráhordásával szárazzá kell tenni. A kifutó egy részének védettnek kell lennie az időjárás viszontagságai ellen.

b. Fűrj

A kifutó talajának csúszásbiztosnak és száraznak kell lennie. Azokat a területeket, amelyek eső esetén ingoványossá válhatnak, a víz elvezetésével vagy homok, ill. kavics ráhordásával szárazzá kell tenni. A kifutó egy részének védettnek kell lennie az időjárás viszontagságai ellen.

c. Vadfarm, vadaskert

Bekerítés

A kerítést úgy kell kialakítani, hogy az az állatok számára ne okozhasson sérülést. A kerítés vonalvezetésének kialakításakor ügyelni kell arra, hogy az ne képezzen éles sarkokat vagy ne formáljon tölcser alakot. Drótkerítés alkalmazása nem szükséges. Dámszarvas, muflon, vaddisznó és őz esetében a legalább 1,8 m magas, a gímszarvas esetében legalább 2 m magas kerítést kell létesíteni. Ugyanez érvényes a kifutón belül létesített karámokra is. A fácán, fogoly és tőkésréce által használt területeket hálóval kell lefedni.

Talajviszonyok

A muflonok számára száraz és sziklás területeket magában foglaló kifutót kell kialakítani. A gímszarvas és a vaddisznó kifutóján dagonyázó helyet kell létesíteni. A vaddisznó számára szalmát is rendelkezésre kell bocsátani. A tőkésrécek számára, amikor az időjárás és a higiéniai feltételek azt lehetővé teszik, hozzáférést kell biztosítani patakhhoz, kacsausztatóhoz, tóhoz, illetve medencéhez, a fajspecifikus igények és az állatok jóllétével kapcsolatos követelmények kielégítése céljából.

A kifutó berendezései

A kifutó legalább 5%-a fákkal és bokrokkal borítottnak és árnyékosnak kell lennie, amennyiben ez nem biztosított, egy kiegészítő, az időjárás elleni védelemre alkalmas búvóhelyet kell kialakítani. A kiegészítő búvóhelyet úgy kell kialakítani, hogy fedett és legalább két oldalfala legyen, továbbá minden állat egyszerre egy időben alá tudjon állni. A takarmányozás biztosítására szolgáló berendezésnek (pl szénarács) fedettnek kell lennie. A kifutónak a vegetációs időszakban természetes vadlelőt kell biztosítani. Azok a helyek, melyek zöld növényzete nem biztosítja a vegetációs időszak alatt a takarmány jelentős részét, nem megfelelőek. Minden kifutón lehetőséget kell biztosítani a kifutó további felosztására legalább két karám ki-

alakításával. Ezáltal biztosított a állatgondozás területen történő elvégzése. Ezen karámok mérete dámszarvas valamint muflon esetén 0,5 ha, gímszarvas, valamint több vadfaj egy kifutón tartásakor legalább 1 ha.

4. Istállóépületek

a. Nyúl

Padozat

Drótrácsos padozat alkalmazása tilos. A padozatot az állat méretének és súlyának megfelelően kell kialakítani.

Nem klimatizált tartásban

A 10°C alatti hőmérséklet esetén száraz, tiszta szalmaalommal ellátott helyet kell biztosítani. Széllel- és időjárással szemben megfelelően védett (pl fedett) és izolált, visszahúzódásra alkalmas helyet kell kialakítani.

Strukturálás és pihenőhely

Az állatok számára az alábbiakat kell biztosítani:

- Megemelt felületeket (pihenőpolcokat) tartalmazó tartási rendszer vagy
- Térben elválasztott, sötétített helyek.

Társas érintkezés

Amennyiben több állat csoportos tartása nem lehetséges, az állatok számára biztosítani kell legalább szag, akusztikus és vizuális kontaktus létesítését a többi nyúllal. Az állatok nem tarthatóak egyedi tartásban, kivéve betegség vagy sérülés esetén.

Megvilágítás

Amennyiben az állatok számára nincs lehetőség a folyamatos szabadban tartózkodásra, a napfény bejutását szolgáló istállóablakok vagy egyéb nyitott, átlátszó felületek, az istálló méretének legalább 3%-át kell kitennie. Az istálló azon részén, ahol az állatok tartózkodnak, napi 8 órás, legalább 20 lux fényerősségű megvilágítás szükséges.

Húshasznú nyulak

A nyulak tartásával kapcsolatos berendezéseket nem lehet egymásra helyezni.

Fiatal állatok

Legfeljebb az istálló alapterületének 50%-áig perforált lyukacsos padozat alkalmazható. A szilárd padozatot be kell almozni. Lyukacsos padozat esetén a lyukak mérete nem lehet nagyobb 10 mm-nél, a kerek lyukak átmérője nem haladhatja meg a

12 mm-t. A megemelt padozatot (pihenőpolcot) úgy kell kialakítani, hogy aránya a nyulak férőhelyigénye szerinti minimum területnagyság (ld. 5 pont) legalább 25%-a legyen.

Felnőtt állatok

A felnőtt állatok tartásakor a megemelt padozat (pihenőpolc) legkisebb mérete 1500 cm², vagy egy elkülönített részt kell kialakítani, mely a nyulak férőhelyigényének (ld. 5 pont) legalább 40 %-át teszi ki. A megemelt padozat legkisebb szélessége 27 cm. Vemhes nyulak számára az ellési idő előtt egy héttel egészen az elválasztásig biztosítani kell a fészket. A fészkek száma a vemhes nyulak számának megfelelő legyen. Az állatok számára biztosítani kell, hogy a fészket megfelelő fészkekanyaggal bélelhessék ki. Az anyaállatok számára lehetőséget kell biztosítani, hogy a nyúlfiókáktól visszavonulhassanak (megemelt padozat, elkülönített rész egy 20 cm magas leválasztással). A fészkek magassága legalább 20 cm, a rövidebb oldala legalább 25 cm széles legyen.

b. Fűrj

Baromfi nem tartható ketrecben.

Az istállóknak meg kell felelnie a 834/2007 EK rendeletben a baromfitartó épületekkel kapcsolatos követelményeknek. Az istállóépületeket úgy kell kialakítani, hogy a fűrjek a fajra jellemző viselkedési formákat ki tudják fejezni (unaloműzés ellen faágakat kell kihelyezni, porfürdő, kaparóhely).

c. Vadfarm, vadaskert

Amennyiben a fácánok, foglyok, tőkésrécék nevelése során istállót is használnak, az istállóknak meg kell felelnie a 834/2007 EK rendeletben a baromfitartó épületekkel kapcsolatos követelményeknek. Az istállóépületeket úgy kell kialakítani, hogy a fácánok, foglyok a fajra jellemző viselkedési formákat ki tudják fejezni (unaloműzés ellen faágakat kell kihelyezni, porfürdő, kaparóhely).

5. Mozgási szabadság, helyigény

a. Nyúl

Az ökológiai nyulak tartása esetén az ólak nagyságát az alábbiak szerint kell kialakítani. Az egyes egységek alapterülete nem lehet kisebb 0,6 m²-nél, valamennyi korcsoport esetében.

Nyulak férőhelyének minimális követelményei:

	Magasság ¹⁾	Alapterület	Fészek
Fiatal állatok csoportja 40 egyedig			
1,5 kg élősúlyig	50 cm	1000 cm ² /egyed	---
1,5 kg felett	50 cm	1500 cm ² /egyed	---
Fiatal állatok csoportja 40 egyed felett			
1,5 kg élősúlyig	50 cm	800 cm ² / egyed	---
1,5 kg felett	50 cm	200 cm ² / egyed	---
Felnőtt nyulak ²⁾			
5,5 kg élősúlyig	60 cm	6000 cm ² / egyed	1000 cm ² / egyed
5,5 kg felett	60 cm	7800 cm ² / egyed	1200 cm ² / egyed

¹⁾ ezt a magasságot az alapterület 50% -án kell biztosítani

²⁾ ez vonatkozik az anyaállatokra is a szaporulattal együtt egészen az elválasztásig illetve 35 napos életkorig

Az ól lehet állandó helyen, vagy mobil. A kifutó akár 100%-a lehet fedett.

A minimális kifutó terület 0,125m² egyedenként (8 egyed/m²). Ez bővíthető növényzettel borított talajjal (2m²/ egyed).

b. Fűrj

Minimális férőhelyigény:

	Épületben (db/m ²)	Maximális létszám	Kifutón (m ² /db)	Fészek nagyság
Tojáshasznú fűrj	15	2000 db/épület	0,3	6 állatonként 0,04 m ² vagy 175 db/m ² csoportos fészkek esetén
Húshasznú fűrj	15 vagy 3 kg élő- súly/m ²	2000 db/épület	0,3	

c. Vadfarm, vadaskert

A következő előírásokat kell betartani:

Állatfaj	minimális területnagyság	max. állomány-sűrűség/ha	fedett hely területe
Gímszarvas *1)	2,00ha	5 felnőtt állat	4,00 m ² / felnőtt állat
Dámszarvas*1)	1,00 ha	10 felnőtt állat	2,00m ² / felnőtt állat
Muflon, őz*2)	1,00 ha	10 felnőtt állat	1,50 m ² / felnőtt állat
Vaddisznó*3)/	2,00 ha	5 felnőtt állat	5,00 m ² / felnőtt állat

*1) 2 állat 18 hónapos koráig 1 felnőtt állatnak felel meg

*2) 3 állat 12 hónapos korig egy felnőtt állatnak felel meg

*3) a malacokat 6 hónapos korig nem kell az állománysűrűségbe beleszámolni; 2 állat 6 és 12 hónapos korig egy felnőtt állatnak felel meg

Amennyiben a kifutón több vadfajt is tartanak, abban az esetben a minimális területigény 3 ha. Ebben az esetben a kifutó kialakításakor ügyelni kell, hogy az állatfajok optikailag megkülönböztethetőek legyenek.

Férőhelyigény a fácánok, foglyok, tőkésrécek esetén:

	állatok darabszáma negyzetméterenként	alapterület a szabadban
Húsként hasznosított baromfi (istállóban)	21 kg élősúly/m ²	4 m ² és fácán és fogoly 4,5 m ² kacsá esetén
Húsként hasznosított baromfi (mozgó elhelyezés)	legfeljebb 30 kg élősúly/m ²	2,5 m ² és fácán, fogoly és tőkésréce esetén, feltéve, hogy a 170 kg N/hektár/év határérték túllépésére nem kerül sor

A számok élősúlyra vetítve a 834/2007 EK rendeletből származnak!

7. Az állatok hektáronkénti megengedett legnagyobb létszáma a 170kg N/ha egyenérték meghatározásához

Állatfaj	Az állatok hektáronkénti megengedett legnagyobb létszáma (állategység) évi 170 kg/hektár nitrogén hatóanyag egyenértéknek megfelelően
<u>Nyúl</u>	<u>400</u>
<u>Fürj</u>	<u>800</u>
<u>Gímszarvas</u>	<u>3,3</u>
<u>Dámszarvas</u>	<u>6,6</u>
<u>Vaddisznó</u>	<u>6,6</u>
<u>Muflon</u>	<u>13,3</u>
<u>Őz</u>	<u>13,3</u>
<u>Fácán</u>	<u>580</u>
<u>Fogoly</u>	<u>800</u>
<u>Tőkésréce</u>	<u>580</u>

7. Gondozás és takarmányozás

a. Nyúl

A nyulak számára folyamatosan biztosítani kell rágcsáló anyagokat (fa, ágak kéreggel stb., a fafajták igény szerint változtathatóak) és ad libitum hozzá kell férniük szalmához vagy szénához, valamint a vegetációs időszakban zöldtakarmányhoz. Folyamatos vízellátást kell biztosítani.

Az etető berendezéseket úgy kell kialakítani, hogy a rangsorban alacsonyabban elhelyezkedő állatok is megfelelő mennyiségű táplálékhoz jussanak.

A takarmányozás egyéb kérdései tekintetében a 834/2007/EK rendelet és a kapcsolódó végrehajtási rendeletek növényevőkre vonatkozó előírásait kell alkalmazni.

b. Fürj

A csibéknek folyamatos hozzáférést kell biztosítani a takarmányhoz, és egészen fiatal kortól friss szalastakarmányt is kell adni nekik. A takarmányozás egyéb kérdései

tekintetében a 834/2007/EK rendelet és a kapcsolódó végrehajtási rendeletek baromfikra vonatkozó előírásait kell alkalmazni.

Az állatoknak az istállóban almot (pl: homok, fűrészpor, vagy aprított szalma) kell biztosítani.

c. Vadfarm, vadaskert

Mindig elegendő, az adott fajnak megfelelő táplálék és vízellátás szükséges. Ha a kifutón nincs természetes folyóvíz, akkor mesterséges itató-berendezést kell kialakítani. A takarmányozással biztosítani kell, hogy minden egyes állat elegendő táplálékhoz jusson. Ha az állatok csoportokban, vagy meghatározott időszakonként kerülnek etetésre, akkor biztosítani kell, hogy minden állat egyszerre jusson táplálékhoz. A vegetáció megőrzését biztosítani kell az állománysűrűség megválasztásával és alaptakarmány, ill. takarmánykoncentrátumok etetésével.

A vaddisznó etetőhelyének betonajzatúnak és könnyen tisztíthatónak kell lennie, nehéz etetővályúval, valamint malacráccsal kell ellátni.

A takarmányozás tekintetében 834/2007/EK rendelet és a kapcsolódó végrehajtási rendeletek a kérődzőkre illetve vaddisznó, fácán, fogoly és tőkésréce esetén a sertésekre és baromfikra vonatkozó előírásait kell alkalmazni.

Az állománynövekedésről, -csökkenésről, , állatgyógyászati kezelésekről, megállapításokról, elhullásokról, és egyéb eseményekről feljegyzést kell vezetni.